پلەکانی جیهاد

نوسەر :
ماموستا ئوسامە تەوحیدی شارەزووری

الحق
AL HAQQ

بسم الله الرحمن الرحيم

پلەکانی جیهاد

نوسەر :

ماموستا ئوسامە تەوحیدی شارەزووری

الدولة الإسلامية

خلافةٌ على مِنهاجِ النُّبوّة

١٤٤٧ هـ

بسم الله الرحمن الرحيم

ئیمام ـی ابن القیم رحمه الله لە [زاد المعاد (3 / 9 - 11)] ئەفەرموێت : فالجهاد أربع مراتب : جهاد النفس ، وجهاد الشيطان ، وجهاد الكفار ، وجهاد المنافقين

جیهاد چوار ئاستە جیهادی نەفس ، جیهادی شەیطان ، جیهادی کافران ، وجیهادی مونافیقان.

فجهاد النفس أربع مراتب أيضاً

جیهادی نەفس چوار پلەیە

إحداها : أن يجاهدها على تعلم الهدى ودين الحق الذي لا فلاح لها ولا سعادة في معاشها ومعادها إلا به ومتى فاتها عمله شقيت في الدارين .

یەکەمیان / جیهادی نەفسی خۆی بکات لەسەر فێربونی هیدایەت ودینی هەق کەهیچ ڕزگاربون وخۆشبەختیەکی بۆنیە نەلەژیانی دوونیا نەلەقیامەت تەنها بەودینە هەقە

نەبێت خۆهەرکاتێ ئەو دینە هەقەی لەدەستدا ئەوا بەدبەخت ئەبێت لەهەردوو جیهاندا .

الثانية : أن يجاهدها على العمل به بعد علمه ، وإلا فمجرد العلم بلا عمل إن لم يضرها لم ينفعها .

دووەم / جیهادی نەفسی خۆی بکات لەسەر کارکردنی بەو زانستەی بەدەستی هێناوە ئەگینا تەنها زانست بون بەبێ کردەوە ئەگەر زیانی پێ نەگەیەنێت ئەوا سودی بۆی نابێت.

الثالثة : أن يجاهدها على الدعوة إليه وتعليمه من لا يعلمه وإلا كان من الذين يكتمون ما أنزل الله من الهدى والبينات ولا ينفعه علمه ولا ينجيه من عذاب الله .

سێهەم / جیهادی نەفسی خۆی بکات لەسەر بانگەوازکردن بۆ ئەودینە هەقەی فێری بوە وەئەوانە فێربکات کە نایزانن ئەگینا ئەبێتە یەکێک لەو کەسانەی کەوا ئەیشارنەوە ئەوەی الله دابەزندووە لە هیدایەت وبەڵگەڕونەکان لەم کاتەشدا زانستەکەی سودی بۆی نابێت و لەسزای الله ڕزگاری ناکات.

الرابعة : أن يجاهدها على الصبر على مشاق الدعوة إلى الله وأذى الخلق ويتحمل ذلك كله لله .

پلەی چوارەم / جیهادی نەفسی خۆی بکات لەسەر ئارامگرتن لەسەر نارِەحەتیەکانی بانگەوازی بۆلای الله وەئارامبگرێ لەسەر ئەوئازارانەی لەلایەن دروستکراوەکانی الله بۆی دێتە پێش وەبەرگەی هەموو ئەوانە بگرێت لەپێناو الله تعالى

فإذا استكمل هذه المراتب الأربع صار من الربانيين

ئەگەر ئەم چوار ئاستەی کامڵ کرد ئەبێتە یەکێک

لە بۆ الله صوڵحاوەکان

وأما جهاد الشيطان فمرتبتان

هەرچی جیهادی شەیطانە دوو ئاستە

إحداهما : جهاده على دفع ما يلقي إلى العبد من الشبهات والشكوك القادحة في الإيمان .

یەکەم / جیهادی شەیطان بکات لەڕەتکردنەوەی هەموو ئەو گومان و دوودڵیانەی کە شەیطان لە بارەی ئیمانەوە بۆی ئەهێنێت

الثانية : جهاده على دفع ما يلقي إليه من الإرادات الفاسدة والشهوات .

دووەم / جیهادی شەیطان بکات لەڕەتکردنەوەی هەموو ئەو ویستە خراپکاری وئارەزووبازانەی شەیطان بۆی ئەهێنێت

فالجهاد الأول يكون بعده اليقين ، والثاني يكون بعده الصبر

جیهادی یەکەم لەپاش یەقین دێت ، وە جیهادی دوەم لەپاش ئارامگری دێت

الله تعالى فەرموویەتی : وجعلنا منهم أئمة يهدون بأمرنا لما صبروا وكانوا بآياتنا يوقنون [السجدة/24]

چەند کەسێکمان لێکردنە سەرکردەو پێشـەوا، چونکە

١- بەفەرمانی ئێمە بانگەوازی خەڵکیـان ئەکرد وە صەبرو ئارامیـان گرت و شانیان دایە بەر ئەو ئەزیەت و ئازارە هاتە ڕێگەیـان

٢- وە یەقینیشیان بە ئایەتەکانی ئێمە هەبوو

فأخبر أن إمامة الدين إنما تنال بالصبر واليقين ، فالصبر يدفع الشهوات ، والإرادات الفاسدة ، واليقين يدفع الشكوك والشبهات .

الله تعالى هەواڵی یاوە پێشەوایەتیکردن لەدینا بەئارامگری و یەقین دێتە بەرهەم ئارامگری ئارەزوو و ویستە خراپەکان وەلائەنێت وە یەقین گومان ودوودڵیەکان ڕەت ئەکاتەوە

خاڵێکی زۆر گرنگە پێشەوایەتیکردن بەدی نایەت بەئارامگری ویەقین نەبێت

وأما جهاد الكفار والمنافقين فأربع مراتب : بالقلب واللسان والمال والنفس .

وەهەرچی جیهادکردنی کافر ومونافیقەکانە چوار پلەیە

١-بە دڵ

٢- بە زمان

٣-بە ماڵ وسامان

٤-بە نەفس وگیان

وجهاد الكفار أخص باليد ، وجهاد المنافقين أخص باللسان وە جیهادکردنی کافران تایبەتە بەدەستە وە جیهادی مونافیقانە تایبەتە بەزمان

وأما جهاد أرباب الظلم والبدع والمنكرات فثلاث مراتب : الأولى : باليد إذا قدر ، فإن عجز انتقل إلى اللسان ، فإن عجز جاهد بقلبه.

وە جیهادکردن دژی خاوەن ستەم و بیدعە وخراپکاریەکان سێ پلەیە

١- بەدەست کەلەتوانایدا بێت ئەگەر لەتوانای نەبێت ئەچێتە سەر جیهادکردنیان

٢- بەزمان ئەگەر لەتوانای نەبێت ئەوا

٣- بەدڵ ئینکاریان لێ بکات

فهذه ثلاثة عشر مرتبة من الجهاد ، و " من مات ولم يغز ولم يحدث نفسه بالغزو مات على شعبة من النفاق "

[رواه مسلم (1910)]

ئەمە سیانزە پلەیە لەجیهاد وەک پێغەمبەر صلى الله عليه وسلم فەرموویەتی ، ئەوەی بمرێت وغەزای نەکردبێت وە نەفسی خۆی بۆهان نەدابێت ئەوا لەسەر لقێکی نیفاق مردووە .

اَلحَمدُ لله رَبِّ العالَمِينَ